

O B Č I N A
SLOVENSKA BISTRICA
O b č i n s k i s v e t

2. dopisna seja občinskega sveta
dne 08. marca 2023

Gradivo za 2. točko dnevnega reda

ZADEVA: Dokument identifikacije investicijskega projekta za
projekt: »Obnova poslikav v Dvorcu Zgornja Polskava
«

**O B Č I N A
SLOVENSKA BISTRICA**

O b č i n s k a u p r a v a
Oddelek za družbene dejavnosti

Kolodvorska ulica 10, 2310 Slovenska Bistrica

telefon: h.c. + 386 2 / 843 28 00, **fax:** + 386 2 / 81 81 141 **e-mail:** obcina@slov-bistrica.si

uradna spletna stran: www.slovenska-bistrica.si

Številka:2D /2023/ P

Datum: 01. 03. 2023

**O B Č I N A
SLOVENSKA BISTRICA
O b č i n s k i s v e t**

**ZADEVA: Dokument identifikacije investicijskega projekta za projekt:
»Obnova poslikav v Dvorcu Zgornja Polskava«**

I. PREDLAGATELJ

Župan dr. Ivan ŽAGAR

II. DELOVNO TELO, PRISTOJNO ZA OBRAVNAVO

Odbor za družbene dejavnosti

III. VRSTA POSTOPKA

Enofazni

IV. PRAVNE PODLAGE ZA SPREJEM

- Uredba o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Uradni list RS., št. 60/06, 54/10)
- Statut Občine Slovenska Bistrica (Uradni list RS, 55/10).

V. NAMEN IN CILJI SPREJEMA DOKUMENTA

Občina Slovenska Bistrica, že leta aktivno obnavlja dvorec pretežno z lastnimi sredstvi (do sedaj je bila izvedena statična stabilizacija z zamenjavo etažnih plošč od pritličja do vrha, drenaža, injektiranje oslabljenih sten, zamenjava strešne kritine s popravilom strešne konstrukcije, trenutno pa poteka zamenjava stavbnega pohištva).

V letu 2022 so se pri obnovi odkrile stenske poslikave in ker se je pokazala možnost, da lahko obnovo prijavimo na javni razpis za izbor kulturnih projektov na področju nepremične kulturne dediščine, ki jih bo v letih 2023-2024 sofinancirala Republika Slovenija iz dela proračuna, namenjenega za kulturo in za izbor kulturnih projektov iz programa sanacije najbolj ogroženih in najpomembnejših kulturnih spomenikov, ki jih bo v letih 2023 in 2024 sofinancirala Republika Slovenija iz proračuna, namenjenega za izvajanje Zakona o zagotavljanju sredstev za določene nujne programe Republike Slovenije v kulturi (v nadaljevanju : spomeniško-varstveni projekti razpis, oznaka JPR2 –SVP -2023-24), smo pripravili investicijsko dokumentacijo (DIIP).

Stenske poslikave, ki so bile odkrite s pomočjo najnovejših sondažnih raziskav v letu 2022, bi lahko že po doslej videnem označili kot enega izstopajočih primerov kakovostnih stenskih poslikav v sklopu bogate notranje opreme profanih baročnih prostorov na Štajerskem, ki jo je že ugledni poznavalec baročne umetnosti, umetnostni zgodovinar in konservator dr. Nace Šumi označil kot »deželo baročnih dvorcev in gradov«. Po prvi oceni bi jih označili kot primer visokega oz. zrelega baroka, seveda pa so za nadaljnjo oceno potrebne temeljite raziskave različnih virov. Na obravnavanem območju govorimo o posrednem italijanskem vplivu (klasična, umirjena nota, ki jo opazimo npr. v Flurerjevi iluzionistični poslikavi v gradu Slovenska Bistrica (med 1717–1721) in domnevno tudi v Zgornji Polskavi, domnevno nastale v času Hofferjeve obnove med 1744 in 1756), sicer pregneten preko močnih baročnih središč Gradca in Dunaja (ta tipični bogati, masiven, živahen, dramatičen jezik najbolj opazimo v Wagerjevih iluzionističnih stenskih poslikavah v dvorcu Dornava; 1708).

Po pregledu stenskih poslikav je bilo ugotovljeno, da so poslikave pod spodaj ležečimi plastmi zelo ogrožene. Čas, zanemarjenost v preteklih letih ter gradbeni posegi so povzročili, da so na nekaterih področjih stenske poslikave tako ogrožene, da jih lahko izgubimo že ob manjših tresljajih. Prav zaradi tega se je Občina Slovenska Bistrica odločila, da bi le te v prihodnjih letih najprej preventivno konservirala in restavriral (zelo ogrožene predele stenskih poslikav), posebej bi se osredotočili na stenske poslikave v dveh prostorih 2. nadstropja.

K obnovi poslikav dvorca se bo pristopilo po Katalogu konservatorsko restavratorskih del na nepremičnih spomenikih in stavbni dediščini. Izvedli se bodo preventivni konservatorsko restavratorski posegi na ostenju oz. na poslikanih površinah na območju ostenj dveh prostorov v 2. nadstropju dvorca.

S samimi preventivnimi konservatorsko - restavratorskimi posegi se bo tako ponovno vzpostavila adhezija med samim ometom ter nosilcem, adhezija med ometom in barvno plastjo ter utrdili se bodo materiali, ki sestavljajo samo stensko poslikavo. Zapolnili se bodo manjše izgube ter injektirala področja, kjer so bile odstranjene recentne plasti ter zapolnila večja področja, kjer te plasti niso prisotne. Tako se bo poskušal omejiti nadaljnji propad stenske poslikave. Konservatorsko restavratorski posegi se bodo izvedli s čim bolj avtentičnimi materiali.

Izvedba zgoraj navedenih del se planira v letu 2024.

VI. FINANČNE POSLEDICE

Vrednost investicije je ocenjena na 48.909,62€ po tekočih cenah in se bo izvajala v letu 2024. Predvideno je sofinanciranje investicije s sredstvi Ministrstva z kulturo v skupnem znesku 36.682,22 €. Iz občinskega proračuna se planira sofinanciranje v višini 12.227,40 €.

VII. PREDLOG SKLEPA

Občinskemu svetu predlagamo, da dokument obravnava, o njem razpravlja in sprejme naslednji:

S K L E P

Občinski svet Občine Slovenska Bistrica potrjuje Dokument identifikacije investicijskega projekta za projekt: » Obnova poslikav v Dvorcu Zgornja Polskava«

Občinski svet pooblašča župana za morebitne naknadne spremembe tega investicijskega dokumenta ter za spremembe v Načrtu razvojnih programov in spremembe tega sklepa, če bodo potrebne v primeru sofinanciranja iz državnih oziroma evropskih sredstev.

S spoštovanjem,

Irena JEREB,
vodja oddelka

Priloga:

- Dokument identifikacije investicijskega projekta za projekt: « Obnova poslikav v Dvorcu Zgornja Polskava«

OBČINA SLOVENSKA BISTRICA
Kolodvorska ulica 10
2310 Slovenska Bistrica
Tel. 02/843 28 00
Spletna stran: <http://www.slovenska-bistrica.si>
E-pošta: obcina@slov-bistrica.si

DOKUMENT IDENTIFIKACIJE INVESTICIJSKEGA PROJEKTA:

OBNOVA POSLIKAV V DVORCU ZGORNJA POLSKAVA

Dokument je izdelan v skladu z Uredbo o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ, Uradni list RS, št. 60/06, 54/10 in 27/16).

Slovenska Bistrica, februar 2023

SPLOŠNI PODATKI O INVESTICIJSKEM PROJEKTU

NAZIV PROJEKTA:	OBNOVA POSLIKAV V DVORCU ZGORNJA POLSKAVA
VRSTA DOKUMENTA:	Dokument identifikacije investicijskega projekta
INVESTITOR IN NAROČNIK:	OBČINA SLOVENSKA BISTRICA Kolodvorska ulica 10, 2310 Slovenska Bistrica
SOFINANCER:	MINISTRSTVO ZA KULTURO Maistrova ulica 10, 1000 Ljubljana
UPRAVLJAVEC:	ZAVOD ZA KULTURO SLOVENSKA BISTRICA Grajska ulica 11, 2310 Slovenska Bistrica
IZDELOVALEC INVESTICIJSKE DOKUMENTACIJE:	RAZVOJNO INFORMACIJSKI CENTER SLOVENSKA BISTRICA Trg svobode 5, 2310 Slovenska Bistrica
DATUM IZDELAVE:	Februar 2023

KAZALO VSEBINE

1 UVODNA POJASNILA	4
2 OSNOVNI PODATKI O INVESTITORJU, UPRAVLJAVCU IN IZDELOVALCU INVESTICIJSKE DOKUMENTACIJE Z ŽIGI IN PODPISI ODGOVORNIH OSEB.....	5
3 ANALIZA STANJA Z OPISOM RAZLOGOV ZA INVESTICIJSKO NAMERO	7
3.1 PODRAVSKA REGIJA Z OBČINO SLOVENSKA BISTRICA	7
3.2 PREDSTAVITEV UPRAVLJAVCA INVESTICIJE.....	10
3.3 OPIS RAZLOGOV ZA INVESTICIJSKO NAMERO	10
3.3.1 Dvorec Zgornja Polskava in njegova preteklost.....	10
3.3.2 Opis sedanjega stanja.....	11
3.3.3 Opis razlogov za investicijsko namero	19
4 OPREDELITEV RAZVOJNIH MOŽNOSTI IN CILJEV INVESTICIJE	21
4.1 RAZVOJNE MOŽNOSTI	21
4.2 CILJI INVESTICIJE	23
4.4 USKLAJENOST INVESTICIJSKEGA PROJEKTA Z DRŽAVNIM STRATEŠKIM RAZVOJNIM DOKUMENTOM IN DRUGIMI RAZVOJNIMI DOKUMENTI, USMERITVAMI SKUPNOSTI TER STRATEGIJAMI IN IZVEDBENIMI DOKUMENTI STRATEGIJ POSAMEZNIH PODROČIJ IN DEJAVNOSTI	23
5 OPIS VARIANT.....	25
5.1 VARIANTA 0 – INVESTICIJA SE NE IZVEDE	25
5.2 VARIANTA 1 – VARIANTA Z INVESTICIJO.....	25
5.3 IZBIRA OPTIMALNE VARIANTE.....	25
6 OPREDELITEV VRSTE INVESTICIJE	27
6.1 VRSTA INVESTICIJE	27
6.2 OPREDELITEV OSNOVNIH TEHNIČNO-TEHNOLOŠKIH REŠITEV V OKVIRU INVESTICIJE.....	27
7 OCENA INVESTICIJSKIH STROŠKOV	31
7.1 OCENA INVESTICIJSKIH STROŠKOV PO STALNIH CENAH	31
7.2 OCENA INVESTICIJSKIH STROŠKOV PO TEKOČIH CENAH.....	31
8 OPREDELITEV TEMELJNIH PRVIN INVESTICIJE	32
8.1 STROKOVNE PODLAGE ZA PRIPRAVO DIIP.....	32
8.2 OPIS LOKACIJE	32
8.2.1 Makrolokacija	32
8.2.2 Mikrolokacija	32
8.3 OBSEG IN SPECIFIKACIJA INVESTICIJSKIH STROŠKOV S ČASOVNIM NAČRTOM IZVEDBE.....	34
8.4 KADROVSKO–ORGANIZACIJSKA SHEMA	34
8.5 VARSTVO OKOLJA	34
8.6 VIRI FINANCIRANJA	35
8.7 PRIČAKOVANA STOPNJA IZRABE ZMOGLJIVOSTI OZIROMA EKONOMSKA UPRAVIČENOST PROJEKTA	36
9 NADALJNJA PRIPRAVA DOKUMENTACIJE S ČASOVNIM NAČRTOM.....	37

KAZALO TABEL IN SLIK

TABELA 1: PREBIVALSTVO V PODRAVSKI REGIJI 2004-2022 (NA DAN 1.1.)	7
TABELA 2: GOSTOTA PREBIVALSTVA V PODRAVSKI REGIJI (NA DAN 1. 1. 2022)	8
TABELA 3: ŠTEVILO PREBIVALCEV PO STAROSTNIH SKUPINAH V OBČINI SLOVENSKA BISTRICA.....	9
TABELA 4: GIBANJE KAZALNIKOV STARANJA V OBČINI SLOVENSKA BISTRICA.....	9
TABELA 5: PODATKI IZ REGISTRA KULTURNE DEDIŠČINE	22
TABELA 6: KRITERIJI ZA IZBOR OPTIMALNE VARIANTE IN NAVEDBA UGODNEJŠE VARIANTE GLEDE NA IZBRAN KRITERIJ	25
TABELA 7: DOSEŽENI REZULTATI PO POSAMEZNI VARIANTI	26
TABELA 8: SEZNAM KONSERVATORSKO RESTAVRATORSKIH POSEGOV V PROSTORU 21-22	28
TABELA 9: SEZNAM KONSERVATORSKO RESTAVRATORSKIH POSEGOV V PROSTORU 30-31	29
TABELA 10: PREGLED VREDNOSTI INVESTICIJE - STALNE CENE, FEBRUAR 2023.....	31
TABELA 11: PREGLED VREDNOSTI INVESTICIJE – TEKOČE CENE	31
TABELA 12: TERMINSKI PLAN INVESTICIJE	34
TABELA 13: VIRI FINANCIRANJA INVESTICIJE, TEKOČE CENE	35
SLIKA 1: PODRAVSKA REGIJA Z OBČINO SLOVENSKA BISTRICA.....	7
SLIKA 2: GIBANJE ŠTEVILA PREBIVALCEV PO STAROSTNIH SKUPINAH OD LETA 2012 NAPREJ	9
SLIKA 3: POVPREČNA STAROST PREBIVALCEV V OBČINI SLOVENSKA BISTRICA.....	10
SLIKA 4: POGLED NA STOPNIŠČE S POZNOBAROČNIMI ŠTUKATURAMI	12
SLIKA 5: POGLED NA STOPNIŠČE S ŠTUKATURAMI IN KAMNITIM TLAKOM	12
SLIKA 6: ODLITKI POZNOBAROČNIH ŠTUKATUR.....	12
SLIKA 7: ORIGINALNO STAVBNO POHIŠTVO Z OKOVJEM.....	12
SLIKA 8: STENSKA POSLIKAVE IZ OBDOBJA MED 1744 IN 1756.....	13
SLIKA 9: STENSKA POSLIKAVA IZ 18. STOLETJA NA OKENSKI ŠPALETI	14
SLIKA 10: STENSKA POSLIKAVE IZ 18. STOLETJA V 1. NADSTROPJU	14
SLIKA 11: HISTORIČNE PLASTI IZ 16. IN 17. STOLETJA V 2. NADSTROPJU	15
SLIKA 12: POSLIKAVA Z RDEČIMI SADEŽI IZ OBDOBJA MED 1744 IN 1756	16
SLIKA 13: BAROČNA DEKORACIJA PRI TLEH IZ OBDOBJA PRENOVE DVORCA MED LETI 1744 IN 1756	16
SLIKA 14: STENSKA POSLIKAVA IZ OBDOBJA MED 1744 IN 1756 POD RECENTNIMI PLASTMI	17
SLIKA 15: STENSKA POSLIKAVA MOŽICA S ČEPICO IZ OBDOBJA MED 1744 IN 1756	17
SLIKA 16: STENSKA POSLIKAVA Z ARHITEKTURNO PROFILACIJO, CVETJEM TER OPERUTNIČENO DEŠKO FIGURO IZ OBDOBJA PRENOVE MED LETI 1744 – 1756.....	17
SLIKA 17: STENSKA POSLIKAVA VEJIC, CVETJA Z RDEČIMI SADEŽI IN DRUGO OKRASJE IZ OBDOBJA PRENOVE MED LETI 1744 – 1756.....	18
SLIKA 18: POSLIKAVA VEJIC IZ OBDOBJA PRENOVE DVORCA MED LETI 1744 IN 1756	18
SLIKA 19: POSLIKAVA OSTENJA IZ OBDOBJA MED LETI 1744 IN 1756.....	18
SLIKA 20: TLORIS IN OZNAČBA PROSTOROV V 2. NADSTROPJU DVORCA ZGORNJA POLSKAVA, KJER SE BODO IZVAJALI PREVENTIVNI KONSERVATORSKO RESTAVRATORSKI POSEGI.....	27
SLIKA 21: TLORIS PROSTORA 21-22 S PRIKAZOM PODROČJA, KJER SE BODO IZVAJALI POSEGI	28
SLIKA 22: TLORIS PROSTORA 30-31 S PRIKAZOM PODROČJA, KJER SE BODO IZVAJALI POSEGI	29
SLIKA 23: PRIKAZ MIKROLOKACIJE OBJEKTA	33
SLIKA 24: FINANČNA KONSTRUKCIJA INVESTICIJE	36

1 UVODNA POJASNILA

Dokument obravnava investicijo v obnovo stenskih poslikav v 2. nadstropju dvorca Zgornja Polskava. Dvorec stoji sredi vasi Zgornja Polskava, južno ob cesti Maribor-Slovenska Bistrica. Sama lokacija dvorca je srednjeveška, vendar so ga najverjetneje leta 1532 opustošili Turki. Še na Visherjevi grafiki je vidna enonadstropna, petosna zgradba z biforo nad glavnim vhodom. Dvorec je dobil današnjo obliko v prvi polovici 18. stoletja oz. med leti 1744 - 1756, ko so ga prenovil po načrtih Jožefa Hofferja.

V aprilu leta 2022 so bile v notranjosti dvorca izvedene preventivne konservatorsko restavratorske raziskave ometov in opleskov. Pri tem je bilo, pod recentnimi plastmi, odkritih več stenskih poslikav iz različnih obdobj, ki so nujno potrebne ohranjanja. Skoraj v vseh prostorih 1. in 2. nadstropja so še vedno pod plastmi ohranjene stenske poslikave iz obdobja baročne prenove dvorca sredi 18. stoletja, medtem ko se v pritličju, v 1. nadstropju in delno v 2. nadstropju pojavljajo še starejše plasti pred baročno predelavo.

Občina Slovenska Bistrica, ki že leta aktivno obnavlja dvorec pretežno z lastnimi sredstvi – do sedaj je bila izvedena statična stabilizacija z zamenjavo etažnih plošč od pritličja do vrha, drenaža, injektiranje oslabljenih sten, zamenjava strešne kritine s popravilom strešne konstrukcije, trenutno pa poteka zamenjava stavbnega pohištva, se je odločila, da bo poskušala ohraniti in v prihodnosti prezentirati tudi na novo odkrite stenske poslikave. Po pregledu stenskih poslikav od strokovnjakov, ki so le te označili za izjemne, je bilo ugotovljeno, da so poslikave pod spodaj ležečimi plastmi zelo ogrožene. Čas, zanemarjenost v preteklih letih ter gradbeni posegi so povzročili, da so na nekaterih področjih stenske poslikave tako ogrožene, da jih lahko izgubimo že ob manjših tresljajih. Prav zaradi tega se je Občina Slovenska Bistrica odločila, da bi le te v prihodnjih letih najprej preventivno konservirala in restavriral (zelo ogrožene predele stenskih poslikav), posebej bi se osredotočili na stenske poslikave v dveh prostorih 2. nadstropja.

Vrednost investicije je ocenjena na 47.531,20 € z DDV € po stalnih in cenah oz. 48.909,62€ z DDV po tekočih cenah. Izvedba je predvidena v letu 2024.

Občina Slovenska Bistrica bo investicijo prijavila na Javni razpis za izbor kulturnih projektov na področju nepremične kulturne dediščine in kulturnih projektov iz programa sanacije najbolj ogroženih in najpomembnejših kulturnih spomenikov v letih 2023 in 2024, sklop 2: sofinanciranje izvedbe konservatorsko-restavratorskih posegov na delih nepremičnih spomenikov po Katalogu konservatorsko-restavratorskih del na nepremičnih spomenikih in stavbni dediščini. Občina Slovenska Bistrica bo za izvedbo investicije zagotovila 12.227,40 € v letu 2024, kar predstavlja 25% celotne vrednosti upravičenih stroškov. Predvidena višina sofinanciranja stroškov investicije s strani Ministrstva za kulturo znaša 36.682,22 € v letu 2024.

2 OSNOVNI PODATKI O INVESTITORJU, UPRAVLJAVCU IN IZDELOVALCU INVESTICIJSKE DOKUMENTACIJE Z ŽIGI IN PODPISI ODGOVORNIH OSEB

Investitor projekta

Naziv	OBČINA SLOVENSKA BISTRICA
Naslov	Kolodvorska ulica 10, 2310 Slovenska Bistrica
Odgovorna oseba	Dr. Ivan Žagar, župan
Žig in podpis	
Telefon	+386 (0) 2 843 28 00
Spletna stran	http://www.slovenska-bistrica.si
E-poštni naslov	obcina@slov-bistrica.si
Davčna številka	49960563
Matična številka	5884250

Upravljavec infrastrukture

Naziv	ZAVOD ZA KULTURO SLOVENSKA BISTRICA
Naslov	Grajska ulica 11, 2310 Slovenska Bistrica
Odgovorna oseba	Herta Žagar, direktorica
Žig in podpis	
Telefon	+386 (0) 2 805 53 50
Spletna stran	http://www.zavod-ksb.si
E-poštni naslov	tajnistvo@zavod-ksb.si
Davčna številka	68775849
Matična številka	1121561000

Izdelovalec investicijske dokumentacije

Naziv	RAZVOJNO INFORMACIJSKI CENTER SLOVENSKA BISTRICA
Naslov	Trg svobode 5, 2310 Slovenska Bistrica
Odgovorna oseba	Tomaž Repnik, direktor
Žig in podpis	
Telefon	(02) 843 02 46
Spletna stran	http://www.ric-sb.si
E-pošta	info@ric-sb.si
Davčna številka	72326018
Matična številka	1510045

3 ANALIZA STANJA Z OPISOM RAZLOGOV ZA INVESTICIJSKO NAMERO

3.1 Podravska regija z občino Slovenska Bistrica

Investicija se načrtuje na območju občine Slovenska Bistrica. Občina je locirana znotraj Podravske statistične regije, ki se uvršča v kohezijsko regijo Vzhodna Slovenija.

Podravska statistična regija s površino 2.170 km² obsega 10,7 % slovenskega ozemlja in je peta največja slovenska statistična regija. Regija na svoji zahodni strani meji na Koroško in Savinjsko regijo, na svoji vzhodni strani pa s Pomursko regijo. Na severu meji na Republiko Avstrijo, na jugu pa na Republiko Hrvaško.

SLIKA 1: PODRAVSKA REGIJA Z OBČINO SLOVENSKA BISTRICA

Regijo sestavlja 678 naselij. V regiji je po podatkih Statističnega urada RS na dan 1. 1. 2022 živel 327.998 prebivalcev. Delež prebivalstva v strukturi prebivalstva Republike Slovenije je v zadnjih nekaj letih konstanten. Gostota prebivalstva v Podravski statistični regiji močno presega slovensko povprečje.

TABELA 1: PREBIVALSTVO V PODRAVSKI REGIJI 2004-2022 (NA DAN 1.1.)

Leto	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Slovenija	1.996.433	1.997.590	2.003.358	2.010.377	2.025.866	2.032.362	2.046.976
Podravska regija	319.426	319.114	319.235	319.706	321.781	322.900	323.343
Delež	16,00	15,97	15,93	15,90	15,88	15,89	15,79

Leto	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Slovenija	2.050.189	2.055.496	2.058.821	2.061.085	2.062.874	2.064.188	2.065.895
Podravska regija	323.119	323.534	323.238	323.328	323.356	321.493	322.043
Delež	15,76	15,74	15,70	15,69	15,68	15,57	15,59

Leto	2018	2019	2020	2021	2022
Slovenija	2.066.880	2.080.908	2.095.861	2.108.977	2.107.180
Podravska regija	322.058	324.104	325.994	328.469	327.998
Delež	15,58	15,58	15,55	15,57	15,56

Vir: Statistični urad Republike Slovenije

TABELA 2: GOSTOTA PREBIVALSTVA V PODRAVSKI REGIJI (NA DAN 1. 1. 2022)

	Površina v km ²	Št. preb.	Preb./km ²
Slovenija	20.273	2.107.180	103,94
Podravska regija	2.170	327.998	151,15

Vir: Statistični urad Republike Slovenije

Podravska razvojna regija je v preteklem obdobju izkazovala številne razvojne probleme in se je po statističnih kazalcih razvitosti in indeksu razvojne ogroženosti uvrščala po stopnji svoje razvitosti šele na deseto od dvanajstih regij v Sloveniji. Zaradi različnih geografskih možnosti, gospodarske preteklosti in dostopnosti so znotraj regije precejšnje razlike v razvitosti občin. S finančno in gospodarsko krizo so se razmere v regiji še poslabšale. Problemi so še posebej izraziti v strukturno zaostalih in ekonomsko, razvojno šibkih območjih s pretežno agrarno usmeritvijo, v območjih z demografskimi problemi, z nizkim dohodkom na prebivalca, v ekonomsko in socialno nestabilnih območjih.

Podravje spada med demografsko bolj ogrožene regije v Sloveniji, predvsem bodo v prihodnje poslabšale razmere v prometno odročnih in obmejnih delih regije. V podravski regiji je prisoten trend hitrega staranja prebivalstva, ki vpliva na vrsto dejavnikov v regiji (stanovanjska problematika, kakovost bivanja, posledično pa potreba po celoviti in bolj kakovostni oskrbi in ustreznih zdravstvenih programih) in hkrati sledijo potrebam po ohranjanju zdravja ter podaljševanja delovne sposobnosti aktivne populacije.

Občina Slovenska Bistrica leži na stičišču Pohorja, Haloz ter Dravsko - Ptujskega polja in velja za eno večjih občin v podravski regiji. Meji z občinami Lovrenc na Pohorju, Ruše, Hoče - Slivnica, Rače - Fram, Kidričevo, Majšperk, Makole, Poljčan, Slovenske Konjice, Oplotnica, Zreče. Razprostira se na 260,1 km² in nudi prostor 26.042 prebivalcem (Statistični urad RS, 2022).

Gostota poseljenosti v občini je pod slovenskim povprečjem in znaša 100,12 prebivalcev/km². Stopnja registrirane brezposelnosti v občini znaša 4,8 % (ZRSZ, avgust 2022) in je pod slovenskim povprečjem, ki znaša 5,5 % v enakem obdobju. Povprečna mesečna neto plača je v avgustu 2022 znašala 1.245,21 €, kar je za dobrih 5 % nižje od slovenskega povprečja.

Koeficient razvitosti občine Slovenska Bistrica za leti 2022 in 2023, izračunan na podlagi Uredbe o metodologiji za določitev razvitosti občin za leti 2022 in 2023 (Ur.l.RS št. 208/21), znaša 1, s čimer se občina uvršča v povprečje razvitosti občin v Sloveniji. Zaostaja predvsem v infrastrukturni opremljenosti, ki je predpogoj za gospodarski in socialni razvoj.

Število prebivalcev v občini se povečuje, kar je posledica priseljevanja iz podeželja v mesto. Največji porast beleži starostna skupina prebivalcev nad 65 let, medtem ko je število prebivalcev med 15 in 64 letom v konstantnem upadanju.

TABELA 3: ŠTEVILO PREBIVALCEV PO STAROSTNIH SKUPINAH V OBČINI SLOVENSKA BISTRICA

Starostna skupina Leto	Skupaj	0-14 let	15-64 let	65+ let
2012	25.197	3.821	17.654	3.722
2013	25.169	3.861	17.496	3.812
2014	25.265	3.905	17.339	4.021
2015	25.398	3.981	17.274	4.143
2016	25.406	3.994	17.114	4.298
2017	25.484	4.034	16.993	4.457
2018	25.552	4.073	16.836	4.643
2019	25.690	4.065	16.844	4.781
2020	25.890	4.039	16.902	4.949
2021	25.969	4.058	16.790	5.121
2022	26.042	4.099	16.762	5.181

SLIKA 2: GIBANJE ŠTEVILA PREBIVALCEV PO STAROSTNIH SKUPINAH OD LETA 2012 NAPREJ

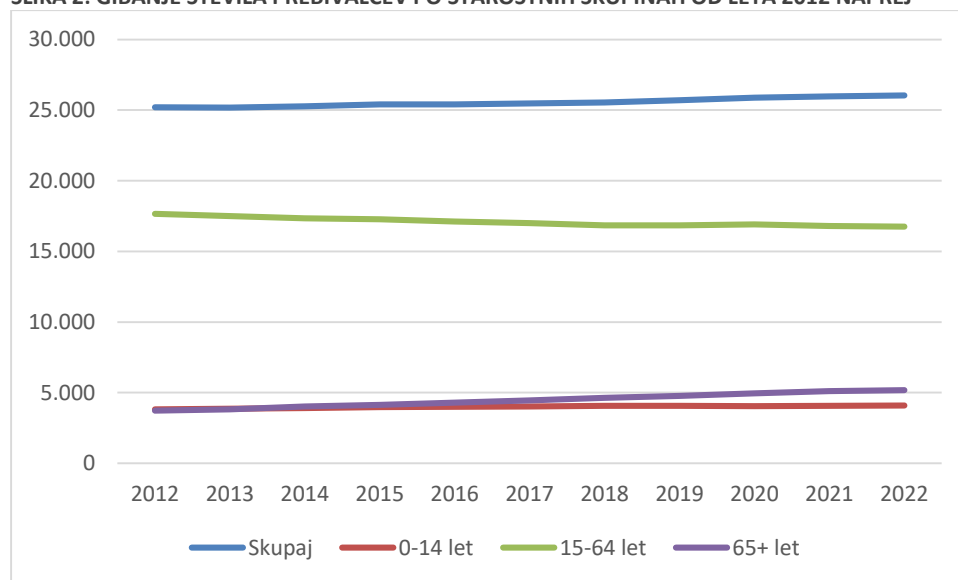
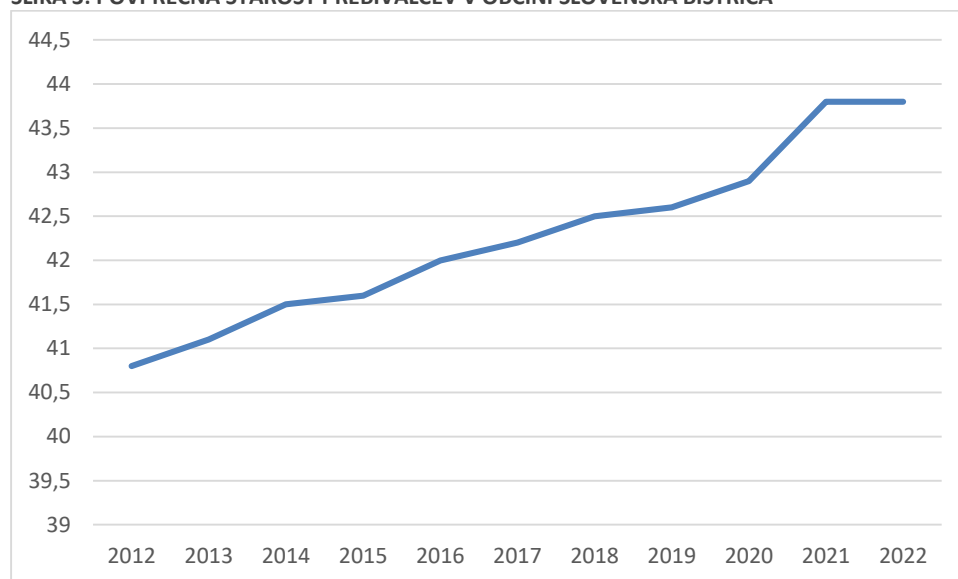

TABELA 4: GIBANJE KAZALNIKOV STARANJA V OBČINI SLOVENSKA BISTRICA

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Povprečna starost (leta)	40,8	41,1	41,5	41,6	42,0	42,2	42,5	42,6	42,9	43,8	43,8
Indeks staranja	97,4	98,7	103,0	104,1	107,6	110,5	114,0	117,6	122,5	138,7	139,9
Delež prebivalcev, starih 0-14 let (%)	15,2	15,3	15,5	15,7	15,7	15,8	15,9	15,8	15,6	15,1	15,1
Delež prebivalcev, starih 15-64 let (%)	70,1	69,5	68,6	68,0	67,4	66,7	65,9	65,6	65,3	64,0	63,8
Delež prebivalcev, starih 65 let ali več (%)	14,8	15,1	15,9	16,3	16,9	17,5	18,2	18,6	19,1	20,9	21,1
Delež prebivalcev, starih 80 let ali več (%)	3,0	3,1	3,5	3,6	3,9	4,0	4,2	4,3	4,4	5,5	5,6

SLIKA 3: POVPREČNA STAROST PREBIVALCEV V OBČINI SLOVENSKA BISTRICA

3.2 Predstavitev upravljavca investicije

Upravljavec investicije je Zavod za kulturo Slovenska Bistrica, ki ima od leta 1996 sedež v Bistriškem gradu. Zavod izvaja muzejsko in razstavno-galerijsko dejavnost, pripravlja stalne in občasne priložnostne razstave, organizira in izvaja aktivnosti za ohranjanje naravne in kulturne dediščine na območju občine, skrbi za obnovo naravnih znamenitosti ter kulturnih in zgodovinskih spomenikov na območju občine v skladu s strokovnimi usmeritvami pristojnih služb in po programih, za katere pridobi soglasje ustanovitelja. Zavod za kulturo prav tako organizira kulturne in druge javne prireditve, kongresno dejavnost in druge izobraževalne dejavnosti na področju kulture. Med njegove naloge spada še izvajanje založniške dejavnosti, organizacija in vodenje dokumentacijskega centra podatkov, arhiva in registra znamenitosti ter spomenikov, pa tudi izvajanje propagandne dejavnosti v smislu obveščanja o kulturni in turistični ponudbi občine, znotraj občine in v širšem slovenskem prostoru.

3.3 Opis razlogov za investicijsko namero

3.3.1 Dvorec Zgornja Polskava in njegova preteklost

Zgornjepolskavski dvorec ima dolgo zgodovino. Stoji ob regionalni cesti Maribor-Slovenska Bistrica, sredi močno okrnjenega parka, od katerega se je ohranil gabrov drevored. Prvotni dvor, ki je bil v večji meri lesen, so leta 1532 požgali Turki. Iz arhivskih virov je znano, da je bil – takrat že zidan – leta 1607 v posesti Judite Trautmannsdorf. Nekaj let pozneje je prešel v last družine Dietrichstein, v posesti katere je ostal vse do leta 1799. Za Dietrichsteini je bil njegov posestnik

Leopold Huster, vitez pl. Adlerskron, nato pa je menjal še nekaj lastnikov. Čeprav je bil že pred drugo svetovno vojno, ko ga je posedoval grof Chlorynski, že zelo zapuščen, se je nezadržno propadanje začelo po popolni opustitvi pred desetletji.

Gre za zelo ambiciozno in izstopajočo arhitekturo v tem razmeroma majhnem kraju. Baročno podobo, kakršno kaže danes, je dobil za časa Dietrichsteinov. Načrt za prezidavo dvorca, ki so jo izvedli v štiridesetih letih 18. stoletja, je pripisan Jožefu Hofferju, najvidnejšemu spodnještajerskemu arhitektu, ki je bil predstojnik mariborskega zidarskega ceha. Vodja del, katerih obsega po doslej znanih podatkih ni mogoče določiti, bi utegnil biti zidarski mojster Janez Rābl iz Slovenske Bistrice, saj je leta 1744 izstavil račun za dela na gosposčini Zgornja Polskava. Ker je dvorec dolgo propadal, je omet na več mestih odpadel; tam se kažejo sledovi starejših faz, in sicer sgrafitna poslikava, ki je verjetno iz 17. stoletja, vendar bodo za natančno določitev potrebne nadaljnje raziskave.

Fasade dvorca, ki ima na začetni strani stopniščni prizidek, so bogato členjene. Glavno fasado poudarja rizalit s trikotnim urnim čelom. Posebej izstopajo zalomljena streha, mansardno nadstropje z razgibanimi okenskimi obrobami in kamnit portal, ki ga obdajata pilastra, na vrhu pa ga zaključuje stilizirana školjka. Vendar tudi drugi elementi ne zaostajajo. Okna na fasadah imajo bogata čela, polja pod njimi pa so opremljena s štukirano trakasto ornamentiko. Dvorec je vkomponiran v baročni grajski park z drevoredom, ki je včasih segal vse do rečice Polskave. Nedvomno najpomembnejši spomenik nepremične kulturne dediščine v Zgornji Polskavi je v fazi strokovne obnove. Izvedena je bila statična sanacija dvorca in obnova strehe, trenutno pa v njem poteka menjava stavbnega pohištva.

3.3.2 Opis sedanjega stanja

Notranjščina dvorca danes kaže skromnejšo podobo, a je bila v preteklosti bogato okrašena z izjemnimi štukaturami in stenski poslikavami. Pritlična kletna etaža je obokana z banjami in sosvodnicami in s križnimi oboki. Prostori so simetrično razporejeni ob osrednji pravokotni veži, od koder pridemo na dvoramno stopnišče, ki ga oblikujejo stopnice iz belega pohorskega marmorja, polkrožno oblikovane, s školjčnim motivom okrašene niše in oboki s štukaturnimi bordurami.

SLIKA 4: POGLED NA STOPNIŠČE S POZNOBAROČNIMI ŠTUKATURAMI

SLIKA 5: POGLED NA STOPNIŠČE S ŠTUKATURAMI IN KAMNITIM TLAKOM

Prostori v drugem nadstropju so zaradi večjih oken svetlejši. Večina prostorov v tem nadstropju in deloma v mansardi je bila okrašena z bogatim pozno-baročnim štukaturnim okrasjem. Zaradi izjemno slabega statičnega stanja dvorca, je bilo v postopku sanacije potrebno zamenjati vse stropne, oziroma etažne plošče. Zato so bili predhodno strokovno izvedeni odlitki štukatur z namenom, da se po končani sanaciji ponovno namestijo na izvorna mesta. Odlitki so trenutno deponirani v kletni etaži. V dvorcu je ohranjeno tudi sorazmerno veliko originalnega stavbnega pohištva s primarnim okovjem.

SLIKA 6: ODLITKI POZNOBAROČNIH ŠTUKATUR

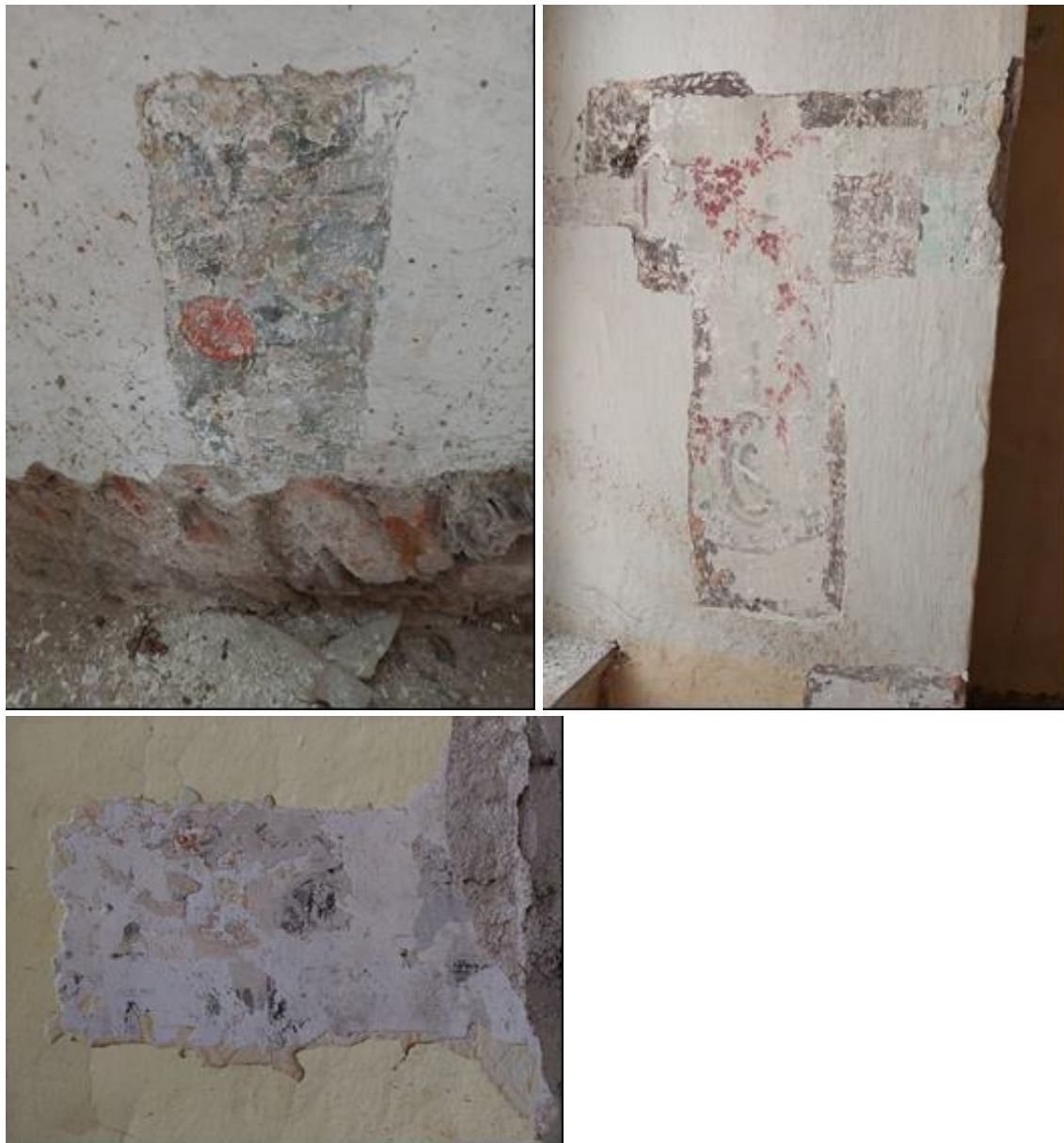
SLIKA 7: ORIGINALNO STAVBNO POHIŠTVO Z OKOVJEM

STENSKÉ POSLIKAVE TER HISTORIČNI OMETI V NOTRANJOSTI DVORCA

V aprilu leta 2022 so bile v notranjosti dvorca izvedene preventivne konservatorsko restavratorske raziskave ometov in opleskov. Pri tem je bilo, pod recentnimi plastmi, odkritih več stenskih poslikav iz različnih obdobj, ki so nujno potrebne ohranjanja. Skoraj v vseh prostorih 1. in 2. nadstropja so še vedno pod plastmi ohranjene stenske poslikave iz obdobja baročne prenove dvorca sredi 18. stoletja, medtem ko se v pritličju, v 1. nadstropju in delno v 2. nadstropju pojavljajo še starejše plasti pred baročno predelavo.

SLIKA 8: STENSKÉ POSLIKAVE IZ OBDOBJA MED 1744 IN 1756.

SLIKA 9: STENSKA POSLIKAVA IZ 18. STOLETJA NA OKENSKI ŠPALETI

SLIKA 10: STENSKA POSLIKAVE IZ 18. STOLETJA V 1. NADSTROPJU

SLIKA 11: HISTORIČNE PLASTI IZ 16. IN 17. STOLETJA V 2. NADSTROPJU

STENSKÉ POSLIKAVE IZ OBDOBJA BAROČNE PRENOVE MED LETI 1744 - 1756

S kvaliteto prepričajo predvsem stenske poslikave v prostorih 2. nadstropja dvorca, ki so datirane neke v obdobje Hofferjeve prenove dvorca med leti 1744-1756. Po prvi oceni dr. Mateje Neže Sitar gre za »izstopajoč primer kakovostnih stenskih poslikav v sklopu bogate notranje opreme profanih baročnih prostorov na Štajerskem. Po prvi oceni bi jih označili kot primer visokega oz. zrelega baroka«.

Najbolj ohranjeni predeli stenske poslikave se nahajajo v dveh prostorih 2. nadstropja, čeprav moramo omeniti, da se poslikave iz istega obdobja pojavljajo tudi v ostalih prostorih, vendar so ohranjene v manjšem obsegu. V danes skupnem prostoru so tako prisotne stenske poslikave z možicem s čepico, poslikave z rdečimi sadeži in drugo okrasje, ki so izvedene v apneni tehniki in ponekod dokončane v secco tehniki.

SLIKA 12: POSLIKAVA Z RDEČIMI SADEŽI IZ OBDOBJA MED 1744 IN 1756

SLIKA 13: BAROČNA DEKORACIJA PRI TLEH IZ OBDOBJA PRENOVE DVORCA MED LETI 1744 IN 1756

SLIKA 14: STENSKA POSLIKAVA IZ OBDOBJA MED 1744 IN 1756 POD RECENTNIMI PLASTMI

SLIKA 15: STENSKA POSLIKAVA MOŽICA S ČEPICO IZ OBDOBJA MED 1744 IN 1756

V danes skupnem prostoru, ki je bil v preteklosti razdeljen na dva prostora, pa so prisotne stenske poslikave operutničene deške figure, arhitekturna profilacija, vencev, vejic, cvetje, poslikave z rdečimi sadeži in drugo okrasje, ki so prav tako izvedene v apneni tehniki in ponekod dokončane v secco tehniki.

SLIKA 16: STENSKA POSLIKAVA Z ARHITEKTURNO PROFILACIJO, CVETJEM TER OPERUTNIČENO DEŠKO FIGURO IZ OBDOBJA PRENOVE MED LETI 1744 – 1756

SLIKA 17: STENSKA POSLIKAVA VEJIC, CVETJA Z RDEČIMI SADEŽI IN DRUGO OKRASJE IZ OBDOBJA PRENOVE MED LETI 1744 – 1756

SLIKA 18: POSLIKAVA VEJIC IZ OBDOBJA PRENOVE DVORCA MED LETI 1744 IN 1756

SLIKA 19: POSLIKAVA OSTENJA IZ OBDOBJA MED LETI 1744 IN 1756

3.3.3. Opis razlogov za investicijsko namero

Občina Slovenska Bistrica, ki že leta aktivno obnavlja dvorec pretežno z lastnimi sredstvi (do sedaj je bila izvedena statična stabilizacija z zamenjavo etažnih plošč od pritličja do vrha, drenaža, injektiranje oslabljenih sten, zamenjava strešne kritine s popravilom strešne konstrukcije, trenutno pa poteka zamenjava stavbnega pohištva) se je odločila, da bo poskušala ohraniti in v prihodnosti prezentirati tudi na novo odkrite stenske poslikave.

Stenske poslikave, ki so bile odkrite s pomočjo najnovejših sondažnih raziskav v letu 2022, bi lahko že po doslej videnem označili kot enega izstopajočih primerov kakovostnih stenskih poslikav v sklopu bogate notranje opreme profanih baročnih prostorov na Štajerskem, ki jo je že ugledni poznavalec baročne umetnosti, umetnostni zgodovinar in konservator dr. Nace Šumi označil kot »deželo baročnih dvorcev in gradov«. Po prvi oceni bi jih označili kot primer visokega oz. zrelega baroka, seveda pa so za nadaljnjo oceno potrebne temeljite raziskave različnih virov. Na obravnavanem območju govorimo o posrednem italijanskem vplivu (klasična, umirjena nota, ki jo opazimo npr. v Flurerjevi iluzionistični poslikavi v gradu Slovenska Bistrica (med 1717–1721) in domnevno tudi v Zgornji Polskavi, domnevno nastale v času Hofferjeve obnove med 1744 in 1756), sicer pregneten preko močnih baročnih središč Gradca in Dunaja (ta tipični bogati, masiven, živahen, dramatičen jezik najbolje opazimo v Wagingerjevih iluzionističnih stenskih poslikavah v dvorcu Dornava; 1708).

Žal je baročno stensko slikarstvo veliko manj raziskano kot srednjeveško. Z vsako obnovo in posegi se razkrijejo novi primeri stenskih poslikav, velika verjetnost je, da se jih pod beleži skriva še več, kar se bo razkrivalo v prihodnjih desetletjih, v kolikor jih uspemo zavarovati, ohranjati. Zaradi specifične slikarske baročne tehnike je v mnogih primerih ohranjenost slabša in odkrivanje izpod beležev oteženo.

Po pregledu stenskih poslikav je bilo ugotovljeno, da so poslikave pod spodaj ležečimi plastmi zelo ogrožene. Čas, zanemarjenost v preteklih letih ter gradbeni posegi so povzročili, da so na nekaterih področjih stenske poslikave tako ogrožene, da jih lahko izgubimo že ob manjših tresljajih. Prav zaradi tega se je Občina Slovenska Bistrica odločila, da bo pred nadaljnjimi gradbenimi posegi v prihodnjih letih najprej preventivno konservirala in restavriral odkrite stenske poslikave, najprej seveda tiste najbolj ogrožene predele stenskih poslikav, pri čemer bi se posebej osredotočili na stenske poslikave v dveh prostorih 2. nadstropja.

Na ogroženost sta v preteklosti vplivala dva dejavnika, ki sta se med seboj prepletala:

- človeški – zanemarjanje dvorca, ki je leta služil za stanovanje, brez osnovnega vzdrževanja in prezidavami;
- zunanji vpliv – meteorna voda, ki je zalivala ostenje prostorov medtem ko je bil dvorec brez oken. Posledično tudi zračna vlaga, zmrzal, itd...

Zaradi vseh teh posegov ter zanemarjenosti dvorca v 20. stoletju so posledično na historičnih plasteh prisotne naslednje poškodbe:

- **Slaba kohezija vezivne apnene malte.** Apnena vezivna malta med samimi opekami in pri tleh med opekami in kamni je razpadla. Vzrok je vlaga, ko so bili prostori »odprti«. Prisotne so večje izgube vezivne malte, le ta se drobi in posledično odpada.
- **Slaba adhezija med nosilcem ter primarnim ometom,** ki je nastal pred 18. stoletjem. Pojavlja se večinoma na spodnjem področju ostenja, saj so bile nato stene grajene v višino z opeko. Vzrok je razpad vezivne malte ter prisotna zračna vlaga. Posledično je prisotno odstopanje ometa od nosilca. Ponekod so prisotni večji »mehurji«, področja so votla. Zaradi odstopanja pa je ponekod primaren omet, skupaj z ometom iz 18. st., že odpadel – prisotne so večje izgube, posebej pri tleh ter na področjih, kjer so bile odstranjene peči, predelne stene in pod stropom.
- **Slaba adhezija med ometom iz 18. st.** ter nosilcem in primarnim ometom. Vzrok je predvsem v tem, da je na primaren omet bil nanesen nov omet na način, da so ponekod dodali večje kose opeke, ki so izravnale površino. Na samo adhezijo pa je vplivala tudi vlaga in neprimerni posegi (rušenje sten,...)
- **Slaba kohezija ometa iz 18. st.,** ki je podlaga za baročne stenske slike. Že sam omet na katerem so naslikane stenske poslikave je v zelo slabem stanju. Na posameznih predelih se drobi in odpada, posebej na predelih večjih izgub.
- **Luščenje, drobljenje in posledično odpadanje historičnih barvnih plasti in ometov.** Zaradi vpliva vlage in zanemarjenosti prostorov ter neprimernih posegov (opleskanje z akrilnimi barvami, ki zadržujejo vlago) se po celotni površini pojavlja luščenje ter drobljenje barvne plasti ter ometov. Posebej na predelih pri oknu.
- **Prisotnost manjših lakun,** ki so posledica naključanj in preteklih poškodb. Izgube se večajo, material se na robovih drobi in odpada.
- **Prisotnost večjih vertikalnih razpok** na področjih vrat in v kotih med stenami, ki so posledica premikanj in posegov v samo strukturo stavbe.
- **Prisotnost večjih izgub materiala,** ki so posledica predvsem odstranjevanja predelnih sten ter grelnih teles. Na teh področjih je tako prišlo do odstopanja od spodaj ležeče podlage (primarnega ometa in nosilca) in posledično odpadanja v večjih kosih. Omet na katerem je poslikava se na teh mestih tudi drobi.
- **Prisotnost manjših razpok.** Le te so nastale najverjetneje zaradi vlage in ne manjših tresljajev. Prisotne so manjše in lasne razpoke po površinah historičnih plasti oz. stenske poslikave. Ker je stenska poslikava izvedena v apneni tehniki, se na področju razpok lušči barvna plast.
- **Prašenje barvne plasti.** Na delno odkritih področjih poslikave je vidno, da je le ta izdelana delno na svež apnen belež in dokončana v secco tehniki. Plast v secco tehniki se praši, posebej rdečo oranžni odtenki.
- **Prisotnost nečistoč.** Na površini so prisotne nečistoče, ki so se nalagale skozi desetletja. Predvsem so problematične na področjih kjer so se akumulirale na robovih izgub.

Področja pod plastmi opleska so tako izjemno ogrožena. Preventivni konservatorsko restavratorski posegi za ohranitev poslikav so nujni; v kolikor jih ne izvedemo v najbližji prihodnosti, bomo izgubili zgodovinsko in umetniško vrednost baročnega dvorca.

4 OPREDELITEV RAZVOJNIH MOŽNOSTI IN CILJEV INVESTICIJE

4.1 Razvojne možnosti

Področje ob reki Polskavi, ki izvira blizu Areha na Pohorju, je bilo naseljeno že v železni dobi in ima velik potencial za trajnostni razvoj. Prvi zapisi o Zgornji Polskavi so iz leta 1164. Že v 13. stoletju se je tukaj pričelo vinogradništvo. Takratni viničarji so živeli v kočah ob velikih vinogradih in jih obdelovali za lastnike. Še danes je Zgornja Polskava obdana z vinogradi.

Nad Zgornjo Polskavo se vrh hriba, poraslega z vinogradi, razteza naselje Bukovec. Na rahli vzpetini je stal dvorec, obdan z jarkom. Blizu dvorca so leta 1752 postavili kapelo Sv. Janeza Nepomuka, ki je zavetnik zoper poplave in obrekovanje. V Gaju, ob glavni cesti, je grobišče 30. talcev, ustreljenih 23. marca 1945.

Ko reka Polskava zapusti območje Pohorja, se poda proti svojemu izlivu v Dravinjo med ravninskimi polji. Na Selah, ki so upravno razdeljene med krajevni skupnosti Zgornja Polskava in Spodnja Polskava, so do konca prejšnjega stoletja živeli ljudje predvsem kmečkega porekla. Združili so moči in del reke speljali v umetno strugo skozi Sele. Nastali potok so poimenovali Mlinščica, saj je od Sel do Spodnje Polskave poganjala vsaj 5 mlinov.

V naselju Kalše, ki so upravno razdeljene med krajevno skupnost Šmartno na Pohorju in krajevno skupnost Zgornja Polskava lahko uživamo v neokrnjeni naravi in pogledu na Pademski šum.

Nad Kočnim, čudovito, majhno pohorsko vasico, se nahajajo razvaline gradu Gromberg. Leta 2006 je Kočno dobilo priznanje Turistične zveze Slovenije za najlepšo slovensko vas.

V naselju Gabernik se med pomembnejšimi stavbami iz preteklosti nahaja Majalov štok, ki se že leta 1492 omenja kot dvor Žlomberk. Domnevno naj bi bil zgrajen na temeljih rimskega kastela. Stene v zgradbi so debele 1,5 m.

V dolini reke Polskave se razteza naselje Ogljenšak, ki je ime dobil po premogovniku Kohlberg (die kohle – oglje, premog), ki je ležal v Janezovem grabnu. V tem rudniku so kopali pirit, iz njega izhajajo največji kristali pirita, ki so bili do sedaj najdeni v Sloveniji. V preteklosti je bilo ob reki več žag in mlinov.

V Levarju, naselju, ki se je začelo razvijati okoli novozgrajene cerkve Sv. Trojice v 17. stoletju, leži pokopališče, ki je počivališče mnogih znanih oseb (pisatelj Anton Ingolič, igralec in režiser Hinko Nučič ter žena, igralka Vika Podgorska, prvi učitelj na Levarjah Simon Pernat, zadnja lastnica dvorca Viljemina Post) in tudi spomenik padlim v prvi svetovni vojni. Ob cerkvi je stara šola, kjer so s poukom pričeli leta 1821. Simon Pernat je leta 1825 pred šolo posadil lipo kot simbol slovenstva.

Dvorec Zgornja Polskava je Občina Slovenska Bistrica dne 19. 3. 2013 z *Odlokom o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena za Občino Slovenska Bistrica (Ur.l. RS, št. 23/2013-852, 17/2014-565, 55/2015-2342, 62/2017-2961, 79/2019-3647)* razglasila za spomenik lokalnega pomena.

TABELA 5: PODATKI IZ REGISTRA KULTURNE DEDIŠČINE

EŠD:	6916
IME:	Zgornja Polskava – Dvorec
SINONIM IMENA:	Ober Pulska, Oberpulsgau
ZVRST DEDIŠČINE:	stavbe s parki ali z vrtovi
TIPOLOŠKA GESLA:	dvorec s parkom, drevored
DATACIJA:	16. stol., sredina 18. stol., 1744-1756
AVTORJI:	Jožef Hoffer (arhitekt; 1744)
OPIS LOKACIJE:	Jurčičeva ulica 6. Dvorec stoji sredi Zgornje Polskave, južno ob cesti Maribor-Slovenska Bistrica.
OBČINA:	SLOVENSKA BISTRICA
ZAVOD:	ZVKD Maribor
USMERITVE:	stavbe; stavbe s parki ali z vrtovi
STATUS:	spomenik lokalnega pomena
PREDPIS:	<u>Odlok o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena za Občino Slovenska Bistrica (Ur.l. RS, št. 23/2013-852, 17/2014-565, 55/2015-2342, 62/2017-2961, 79/2019-3647)</u>

Občina Slovenska Bistrica si že več let prizadeva za obnovo dvorca. Tako je bilo že obnovljeno ostrežje dvorca, trenutno pa poteka v njem menjava stavbnega pohištva. V obnovljenem dvorcu bodo po načrtih v spodnjem delu prostori krajevne skupnosti in vinoteka, v zgornjem nadstropju pa je predviden prostor za muzej. V prvem nadstropju dvorca bo nov oddelek bistriške knjižnice, ki jo prebivalci ene večjih krajevnih skupnosti v občini Slovenska Bistrica, zelo pogrešajo.

4.2 Cilji investicije

Obnova poslikav pomeni pomemben korak v nadaljevanju celovite prenove dvorca, ki poteka skladno s konservatorskim programom in projektno dokumentacijo. Z obnovo poslikav namerava investitor:

- Ohraniti in obnoviti stenske poslikave, ki so bile odkrite v postopku obnove dvorca;
- Prispevati k dodani vrednosti spomenika kulturne dediščine;
- Povečati izkoriščenost dvorca kot razvojne priložnosti in spodbujevalca trajnostnega razvoja;
- Povečati dostopnost kulturnega spomenika širši javnosti in okrepiti kulturno klimo v okolju;
- Širiti možnosti za povezovanje in združevanje akterjev na področju kulture in turizma.

4.4 Usklajenost investicijskega projekta z državnim strateškim razvojnim dokumentom in drugimi razvojnimi dokumenti, usmeritvami Skupnosti ter strategijami in izvedbenimi dokumenti strategij posameznih področij in dejavnosti

Projekt je usklajen s sledečimi razvojnimi strategijami:

- Strategija razvoja Slovenije 2030

Strategijo razvoja Slovenije 2030 je Vlada RS sprejela na svoji 159. redni seji, 7. 12. 2017 ter je podlaga celovitega procesa srednjeročnega načrtovanja, ki predvideva določitev prednostnih nalog in ukrepov, ti pa morajo biti določeni tako, da upoštevajo usmeritve fiskalne politike.

Dokument opredeljuje vizijo in cilje razvoja Slovenije ter pet razvojnih prioritet z akcijskimi načrti. V ospredju je celovita blaginja vsakega posameznika ali posameznice. Zato se strategija ne osredotoča samo na gospodarska vprašanja, temveč vključuje socialna, okoljska, politična in pravna ter kulturna razmerja. Pomeni tudi prenos ciljev Lizbonske strategije v nacionalno okolje ob upoštevanju specifičnih nacionalnih razvojnih priložnosti in pomanjkljivosti. Na ravni posameznika se kakovostno življenje kaže v dobrih priložnostih za delo, izobraževanje in ustvarjanje, v dostojnem, varnem in aktivnem življenju, zdravem in čistem okolju ter vključevanju v demokratično odločanje in soupravljanje družbe. Investicija v največji meri prispeva k četrtemu razvojnemu cilju, to je Kultura in jezik kot temeljna dejavnika nacionalne identitete.

- Strategija kulturne dediščine 2020-2023

Izhodišče strategije predstavlja načelo celostnega ohranjanja dediščine kot temelja nacionalne identitete, kulturne raznolikosti Slovenije, privlačnosti naše države za življenje naših državljanov, izobraževanje, razvoj, umetniško ustvarjanje, turizem in druge gospodarske dejavnosti. Je temelj

sodobne ustvarjalnosti in prepoznavnosti Slovenije v mednarodni skupnosti. Splošni cilji strategije so s pomočjo dediščine prispevati h kakovosti življenja in k bolj povezani družbi, pospešiti trajnostni razvoj Slovenije in izboljšati odnos družbe do naše dediščine.

Celostno ohranjanje dediščine je ključna prvina trajnostnega razvoja in se uveljavlja v treh družbenih podsistemi: družba (v ožjem pomenu), razvoj in znanje. Investicija vpliva na doseganje naslednjih ciljev, opredeljenih v Strategiji kulturne dediščine 2020-2023:

- Spodbujanje raznolike uporabe in ponovne uporabe spomenikov kot najpomembnejših delov kulturne dediščine;
 - Izboljšanje dostopnosti do spomenikov kot najpomembnejših delov kulturne dediščine;
 - Povečanje zavedanja o družbenih vrednotah kulturne dediščine in dvig ravni znanja in veščin, povezanih s kulturno dediščino.
- Resolucija o nacionalnem programu za kulturo 2022-2029

Nacionalni program za kulturo predstavlja temeljni strateški dokument za področje kulture, ki ga določa Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo. Program opredeljuje vlogo kulture v razvoju Slovenije in slovenskega naroda ter javni interes zanjo, področja kulture, na katerih se zagotavljajo kulturne dobrine kot javne dobrine, in usmeritve na področju investicij v javno kulturno infrastrukturo.

Resolucija celostno obravnava in povezuje vrsto različnih področij, s ciljem oblikovanja celovite in heterogene strategije na področju kulture. Njeno poslanstvo je, da se slovensko kulturo uveljavi kot pomemben družbeni dejavnik, ki omogoča razvoj, rast in prepoznavnost slovenske narodne substance tako doma kot v svetu. Za doseg tega se povezuje z drugimi sektorji, s ciljem sooblikovanja ustvarjalne, povezane in trajnostno usmerjene demokratične družbe.

Investicija bo pripomogla k doseganju naslednjih strateških ciljev, opredeljenih v Resoluciji o nacionalnem programu za kulturo za obdobje 2022–2029:

- okrepiti vlogo kulture kot povezovalne in združevalne sile v javnem življenju, še posebej pri oblikovanju slovenske narodne identitete, domoljubne in državotvorne zavesti in družbene etike;
- zagotoviti posodobitev in izgradnjo nujno potrebne javne kulturne infrastrukture,
- zaščititi in promovirati slovensko kulturno dediščino, vključno s prizadevanji za ohranjanje naravnega okolja,
- okrepiti vključenost prebivalstva v kulturno dogajanje, še posebej na področju razvijanja kulturne zavesti pri otrocih in mladini, poudarjanja kulturne vzgoje kot vseživljenjskega učenja in razvijanja ljubiteljske kulture,
- decentralizirati slovenski kulturni prostor in povečati dostopnost kulture na celotnem ozemlju Republike Slovenije in širše znotraj enotnega slovenskega kulturnega prostora – doseči večjo zastopanost kulture na regionalni in lokalni ravni.

5 OPIS VARIANT

Investitor je v fazi priprave DIIP obravnaval in ocenjeval dve varianti in sicer:

- varianta 0 - brez investicije in
- varianta 1 - z investicijo.

Odločil se je za varianto 1. Utemeljitev je razvidna iz nadaljevanja.

5.1 Varianta 0 – investicija se ne izvede

Ugotovljeno je bilo, da so poslikave pod spodaj ležečimi plastmi ometa zelo ogrožene. Čas, zanemarjenost v preteklih letih ter gradbeni posegi so povzročili, da so na nekaterih področjih stenske poslikave tako ogrožene, da jih lahko izgubimo že ob manjših tresljajih. Ta varianta bi zato pomenila izgubo razvojnega potenciala in vrednosti, ki ga ima Dvorec Zgornja Polskava na našem območju. V kolikor se preventivni konservatorsko restavratorski posegi za ohranitev poslikav ne izvedejo v najbližji prihodnosti, bomo izgubili pomembno zgodovinsko in umetniško vrednost baročnega dvorca.

5.2 Varianta 1 – varianta z investicijo

Varianta z investicijo bo ohranila stenske poslikave dvorca in njegovo zgodovinsko ter umetniško vrednost. S tem bo potencial dvorca Zgornja Polskava za promocijo in trajnostno uporabo, ohranjen in bo omogočal največji družbeni učinek.

5.3 Izbira optimalne variante

Pri izboru optimalne variante smo upoštevali kriterije, podane v spodnji tabeli.

TABELA 6: KRITERIJI ZA IZBOR OPTIMALNE VARIANTE IN NAVEDBA UGODNEJŠE VARIANTE GLEDE NA IZBRAN KRITERIJ

Kriterij	Ugodnejša varianta
Stroški izvedbe posamezne variante	Ugodnejša je varianta 0, saj ne povzroča nikakršnih investicijskih stroškov.
Doseganje ciljev investicije	Ugodnejša je varianta 1, saj v primeru variante brez investicije njeni cilji niso nikoli doseženi.
Dinamika financiranja investicije	Ker varianta 0 ne predvideva nobene dinamike financiranja, je primernejša varianta 1.
Učinkovitost investicije, merjena s hitrostjo izvedbe investicije	Ugodnejša je varianta 1, ki predvideva dokončanje investicije septembra 2024, njeni učinki pa bodo predvsem v ohranjenosti poslikav in preprečitev izgube zgodovinske in umetniške vrednosti baročnega dvorca. Pri varianti 0 tega učinka ne moremo nikoli doseči.
Vpliv na okolje	Nobena od variant nima neposrednega vpliva na okolje.

TABELA 7: DOSEŽENI REZULTATI PO POSAMEZNI VARIANTI

Varianta	Doseženi rezultat
Varianta 0	1
Varianta 1	3

Glede na rezultate ocenjevanja je kot optimalna varianta izbrana varianta 1 – varianta z investicijo.

6 OPREDELITEV VRSTE INVESTICIJE

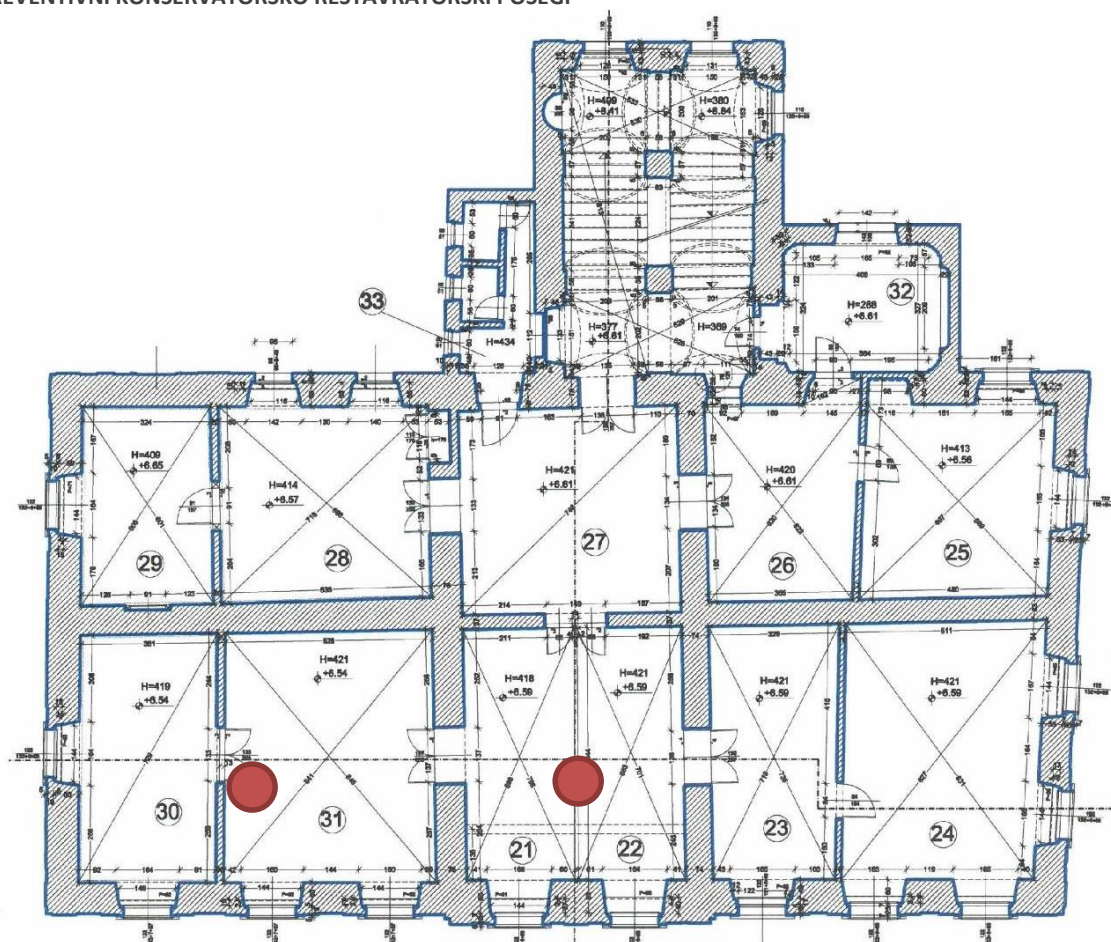
6.1 Vrsta investicije

Gre za investicijo v izvedbo preventivnih konservatorsko restavratorskih posegov na ostenju oz. na poslikanih površinah znotraj spomenika kulturne dediščine. Gre za investicijo v javno infrastrukturo v javnem interesu.

6.2 Opredelitev osnovnih tehnično-tehnoloških rešitev v okviru investicije

K obnovi ostenj dvorca se bo pristopilo po Katalogu konservatorsko restavratorskih del na nepremičnih spomenikih in stavbni dediščini. Izvedli se bodo preventivni konservatorsko restavratorski posegi na ostenju oz. na poslikanih površinah na območju ostenj dveh prostorov v 2. nadstropju dvorca.

SLIKA 20: TLORIS IN OZNAČBA PROSTOROV V 2. NADSTROPJU DVORCA ZGORNJA POLSKAVA, KJER SE BODO IZVAJALI PREVENTIVNI KONSERVATORSKO RESTAVRATORSKI POSEGI

S samimi preventivnimi konservatorsko - restavratorskimi posegi se bo tako ponovno vzpostavila adhezija med samim ometom ter nosilcem, adhezija med ometom in barvno plastjo ter utrdili se bodo materiali, ki sestavljajo samo stensko poslikavo. Zapolnili se bodo manjše izgube ter injektirala področja, kjer so bile odstranjene recentne plasti ter zapolnila večja področja, kjer te plasti niso prisotne. Tako se bo poskušal omejiti nadaljnji propad stenske poslikave. Konservatorsko restavratorski posegi se bodo izvedli s čim bolj avtentičnimi materiali.

1. Konservatorsko restavratorski posegi v skupnem prostoru 21 in 22

SLIKA 21: TLORIS PROSTORA 21-22 S PRIKAZOM PODROČJA, KJER SE BODO IZVAJALI POSEGI

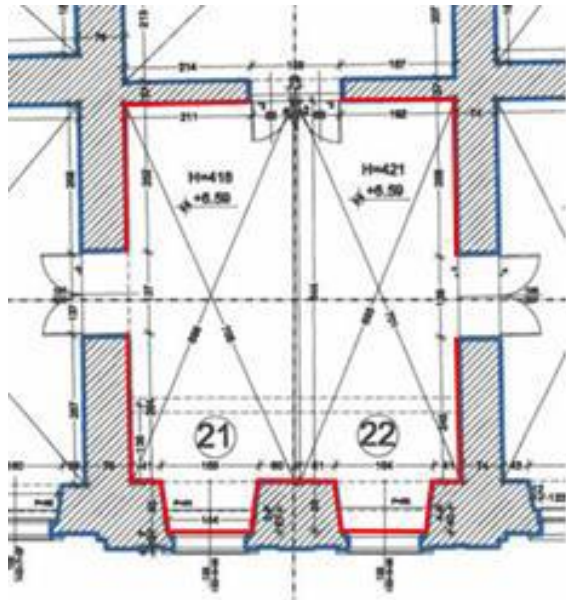

TABELA 8: SEZNAM KONSERVATORSKO RESTAVRATORSKIH POSEGOV V PROSTORU 21-22

PREVENTIVNI KONSERVATORSKO RESTAVRATORSKI POSEGI NA POSLIKANI POVRŠINI V PROSTORU 21-22 (P = 88,96 m ²)			
I.	Dokumentacija za prostor v 2. nadstropju	m.e.	Skupna količina
1.	Dokumentacija (pisna, grafična in fotografska) in končno poročilo o konservatorsko restavratorskih posegih	Kos	1
2.	Delna dokumentacija (pisna, grafična in fotografska) in letno poročilo o konservatorsko restavratorskih posegih - fotodokumentacija	Kos	1
PREVENTIVNI KONSERVATORSKO RESTAVRATORSKI POSEGI NA ZIDOVIH 2. NADSTROPJA (P = 88,96 m ²)			
1.	Mehansko odstranjevanje starih cementnih plomb.	m ²	5
2.	Mehansko odstranjevanje recentnih beležev in preslikav novejšega nastanka - odkrivanje poslikave na področjih, kjer se bo injektiralo in plombiralo.	m ²	18
3.	Sprotno utrjevanje in kitanje lokalnih poškodb z apneno malto.	m ²	11
4.	Utrjevanje prhkih nosilnih ometov in vezivne malte.	m ²	13

5.	Utrjevanje barvne plasti - mikroluččenja, stika med plastmi poslikave.	m ²	10
6.	Utrjevanje stika med primarnim ometom ter nosilcem - injektiranje.	m ²	11
7.	Utrjevanja odstopajoče poslikave ter ometov s poslikavo ter razpršenih mehurjev manjših dimenzij - injektiranje.	m ²	12
8.	Kemično odstranjevanje nečistoč – odstranjevanje prahu, organskih ostankov vezanih z barvno plastjo.	m ²	8
9.	Kitanje razpok in zapolnitev lakun z obarvano apneno malto.	m ²	10
10.	Oblikovanje apnenega ometa na področju poškodb manjših dimenzij.	m ²	9

1. Konservatorsko restavratorski posegi v skupnem prostoru 30 in 31

SLIKA 22: TLORIS PROSTORA 30-31 S PRIKAZOM PODROČJA, KJER SE BODO IZVAJALI POSEGI

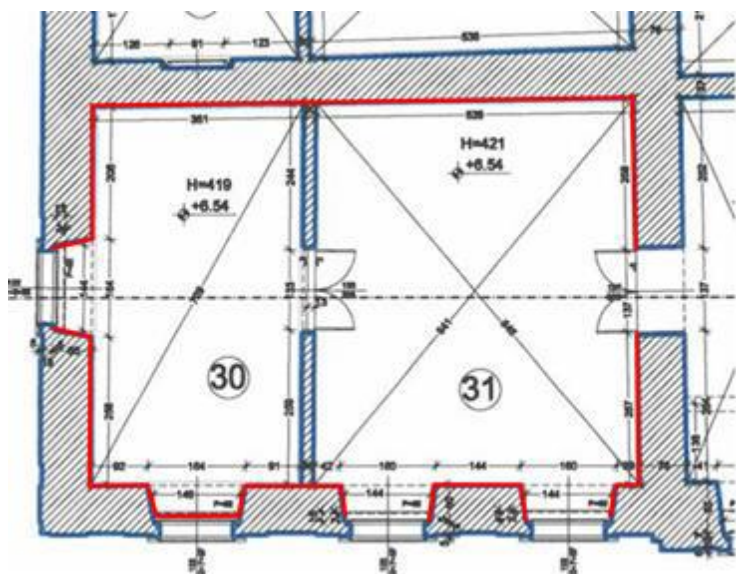

TABELA 9: SEZNAM KONSERVATORSKO RESTAVRATORSKIH POSEGOV V PROSTORU 30-31

PREVENTIVNI KONSERVATORSKO RESTAVRATORSKI POSEGI NA POSLIKANI POVRŠINI V PROSTORU 30-31 (P = 130,23m²)			
I.	Dokumentacija za prostor v 2. nadstropju	m.e.	Skupna količina
1.	Dokumentacija (pisna, grafična in fotografska) in končno poročilo o konservatorsko restavratorskih posegih	Kos	1
2.	Delna dokumentacija (pisna, grafična in fotografska) in letno poročilo o konservatorsko restavratorskih posegih - fotodokumentacija	Kos	1
PREVENTIVNI KONSERVATORSKO RESTAVRATORSKI POSEGI NA ZIDOVIH 2. NADSTROPJA (P = 130,23 m²)			
1.	Mehansko odstranjevanje starih cementnih plomb.	m ²	5

2.	Mehansko odstranjevanje recentnih beležev in preslikav novejšega nastanka - odkrivanje poslikave na področjih, kjer se bo injektiralo in plombiralo.	m ²	14
3.	Sprotno utrjevanje in kitanje lokalnih poškodb z apneno malto.	m ²	11
4.	Utrjevanje prhkkih nosilnih ometov in vezivne malte.	m ²	16
5.	Utrjevanje barvne plasti - mikroluščenja, stika med plastmi poslikave.	m ²	12
6.	Utrjevanje stika med primarnim ometom ter nosilcem - injektiranje.	m ²	10
7.	Utrjevanja odstopajoče poslikave ter ometov s poslikavo ter razpršenih mehurjev manjših dimenzij - injektiranje.	m ²	12
8.	Kemično odstranjevanje nečistoč – odstranjevanje prahu, organskih ostankov vezanih z barvno plastjo.	m ²	11
9.	Kitanje razpok in zapolnitev lakun z obarvano apneno malto.	m ²	9
10.	Oblikovanje apnenega ometa na področju poškodb manjših dimenzij.	m ²	10

Preventivne konservatorsko - restavratorske posege bo izvajal za to usposobljen konservator - restavrator, ki ga bo potrdil ZVKDS, OE Maribor. Med samimi posegi bo sklicana strokovna komisija, ki bo določila natančne smernice za ohranitev novih odkritij.

7 OCENA INVESTICIJSKIH STROŠKOV

7.1 Ocena investicijskih stroškov po stalnih cenah

Vrednost investicije je podana na osnovi popisa del z oceno vrednosti investicije, ki je bila izdelana v mesecu februarju 2023. Vrednost po stalnih cenah je ocenjena na 38.960,00 € brez DDV oz. 47.531,20 € z DDV.

TABELA 10: PREGLED VREDNOSTI INVESTICIJE - STALNE CENE, FEBRUAR 2023

		2024	
	Znesek brez DDV	DDV	Skupaj
Dokumentacija prostor 21-22	625,00	137,50	762,50
Posegi prostor 21-22	19.020,00	4.184,40	23.204,40
Skupaj konservatorsko restavratorski posegi - prostor 21-22	19.645,00	4.321,90	23.966,90
Dokumentacija prostor 30-31	625,00	137,50	762,50
Posegi prostor 30-31	18.690,00	4.111,80	22.801,80
Skupaj konservatorsko restavratorski posegi - prostor 30-31	19.315,00	4.249,30	23.564,30
Skupaj	38.960,00	8.571,20	47.531,20

7.2 Ocena investicijskih stroškov po tekočih cenah

Pri preračunu stalnih cen v tekoče je upoštevana napoved inflatornih gibanj, podana s strani Urada za makroekonomske analize in razvoj (Jesenska napoved gospodarskih gibanj 2022). Ta predvideva inflacijo za leto 2024 v deležu 2,9 %. Ocena vrednosti investicije po tekočih cenah znaša 40.089,85 € brez DDV oz. 48.909,62 € z DDV.

TABELA 11: PREGLED VREDNOSTI INVESTICIJE – TEKOCHE CENE

		2024	
	Znesek brez DDV	DDV	Skupaj
Dokumentacija prostor 21-22	643,13	141,49	784,62
Posegi prostor 21-22	19.571,58	4.305,75	23.877,33
Skupaj konservatorsko restavratorski posegi - prostor 21-22	20.214,71	4.447,24	24.661,95
Dokumentacija prostor 30-31	643,13	141,49	784,62
Posegi prostor 30-31	19.232,01	4.231,04	23.463,05
Skupaj konservatorsko restavratorski posegi - prostor 30-31	19.875,14	4.372,53	24.247,67
Skupaj	40.089,85	8.819,77	48.909,62

8 OPREDELITEV TEMELJNIH PRVIN INVESTICIJE

8.1 Strokovne podlage za pripravo DIIP

Vsebina Dokumenta identifikacije investicijskega projekta je skladna z Uredbo o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Ur.l. RS, št. 60/06 in 54/10).

Strokovna podlaga za izdelavo Dokumenta identifikacije investicijskega projekta je *Popis in zasnova za Konservatorsko restavratorska dela na nepremičnih spomenikih in stavbni dediščini po Katalogu konservatorsko – restavratorskih del za stenske poslikave v nadstropju dvorca Zgornja Polskava (EID: 1-06916)*, ki ga je v mesecu februarju izdelalo podjetje Restavriranje umetniških del, Benjamin Korošec, s.p..

8.2 Opis lokacije

8.2.1 Makrolokacija

Investicija se bo izvajala v podravski regiji, občini Slovenska Bistrica, v KS Zgornja Polskava v naselju Zgornja Polskava.

Prostorski akti, ki veljajo na območju gradnje, so:

- Prostorske sestavine planskih aktov občine: Dolgoročni plan- prostorski del- občine Slovenska Bistrica za obdobje 1986-2000, dopolnjen 2003 (Uradni list RS, št. 42/92, 35/94, 41/97, 72/99, 59/03, 131/2004, 47/06 in 53/11);
- Odlok o začasnih prostorskih ureditvenih pogojih za centralna naselja v Občini Slovenska Bistrica in mesto Slovenska Bistrica (uradno prečiščeno besedilo) (Uradni list RS, št. 91/15, 15/16, 74/16, 69/17 in 48/18).

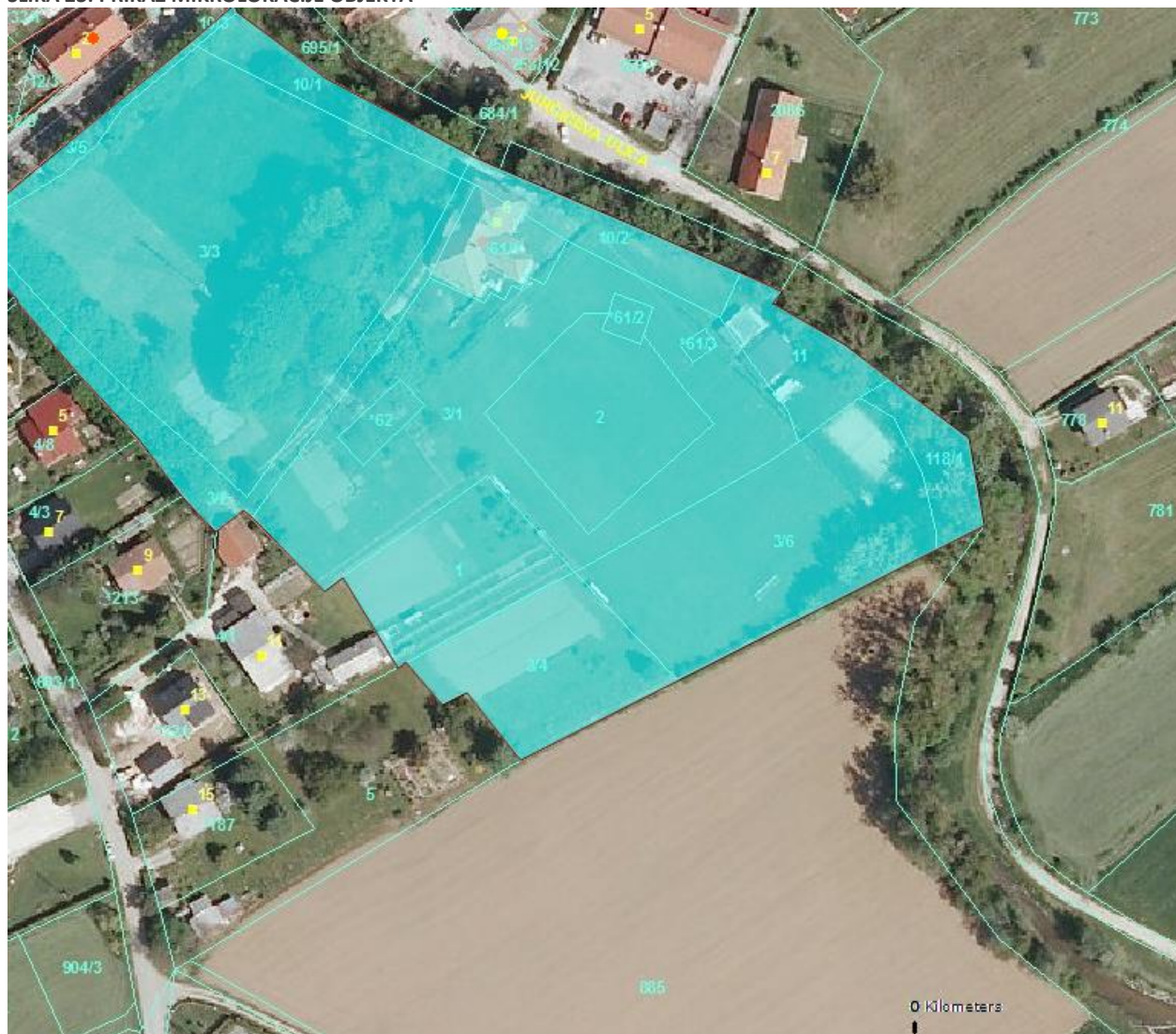
8.2.2 Mikrolokacija

Objekt stoji na parc.št. 61/1, 61/2, 61/3, 3/1, 3/2, 3/3, 3/6, 10/1, 10/2, 11, 118/1, vse v k.o. Zgornja Polskava.

Objekt na severni strani meji na strugo potoka, na zahodni strani sega do državne ceste R2-430/0274 Fram - Slovenska Bistrica, na južni strani ga obkroža stanovanjska gradnja, na vzhodni pa odprte kmetijske površine.

Dovoz in dostop do objekta je urejen v makadamski izvedbi iz ceste Maribor – Slovenska Bistrica.

SLIKA 23: PRIKAZ MIKROLOKACIJE OBJEKTA

Vir: Prostorski informacijski sistem občin, 2023.

8.3 Obseg in specifikacija investicijskih stroškov s časovnim načrtom izvedbe

Začetek izvedbenih del je predviden v maju 2024, investicija pa se bo izvajala do konca septembra 2024.

V investicijske stroške so vključeni stroški konservatorsko restavratorskih posegov v prostoru 21-22 in prostoru 30-31. Specifikacija del je podana v poglavju 6.2.

TABELA 12: TERMINSKI PLAN INVESTICIJE

AKTIVNOST	ZAČETEK	KONEC
PRIPRAVLJALNA DELA		
Izdelava investicijske dokumentacije	01/2023	03/2023
Izdelava projektne dokumentacije	01/2023	02/2023
Izvedba JN in izbira izvajalca del	03/2024	04/2024
IZVEDBENA DELA		
Izvajanje vseh del	05/2024	09/2024
Končni prevzem	09/2024	09/2024

8.4 Kadrovsko–organizacijska shema

Izvedbo projekta bo vodila Občina Slovenska Bistrica. Za nemoteno izvedbo projekta bo skrbela ustrezno strokovno usposobljena projektna skupina.

V času izvajanja del se bodo vršile redne koordinacije med izvajalcem del in vodjo operacije. Projektna skupina bo vodila dokumentacijo o izvajanju ter po potrebi pripravljala zapisnike o delu in poročila. Dokumentacija investicije se bo hranila v prostorih Občine Slovenska Bistrica.

Skrbnik pogodbe bo zagotavljal:

- spremljanje stroškov operacije,
- spremljanje uresničevanja namena,
- spremljanje doseganja načrtovanih učinkov in poročanje o doseženih učinkih,
- obveščanje in informiranje javnosti v skladu z navodili.

8.5 Varstvo okolja

Investicija ne bo dodatno onesnaževala okolja, vode ali zraka, niti ne bo vplivala na povečanje hrupa v okolju. Z ekološkega vidika investicija ni sporna in ne bo povzročala dodatnih stroškov okolja zaradi povečanega hrupa, emisij in oškodovane pokrajine. Negativni učinki na okolje niso predvideni.

Pri načrtovanju in izvedbi investicije bodo upoštevana naslednja izhodišča:

- učinkovitost izrabe naravnih virov (energetska učinkovitost, učinkovita raba vode in surovin),
- okoljska učinkovitost (uporaba najboljših razpoložljivih tehnik, uporaba referenčnih dokumentov, nadzor emisij in tveganj, zmanjšanje količin odpadkov in ločeno zbiranje odpadkov),
- trajnostna dostopnost (spodbujanje okolju prijaznejših načinov prevoza),
- zmanjševanje vplivov na okolje (izdelava poročil o vplivih na okolje oz. strokovnih ocen za posege, kjer je to potrebno).

8.6 Viri financiranja

Občina Slovenska Bistrica bo investicijo prijavila na Javni razpis za izbor kulturnih projektov na področju nepremične kulturne dediščine in kulturnih projektov iz programa sanacije najbolj ogroženih in najpomembnejših kulturnih spomenikov v letih 2023 in 2024, sklop 2: sofinanciranje izvedbe konservatorsko-restavratorskih posegov na delih nepremičnih spomenikov po Katalogu konservatorsko-restavratorskih del na nepremičnih spomenikih in stavbni dediščini.

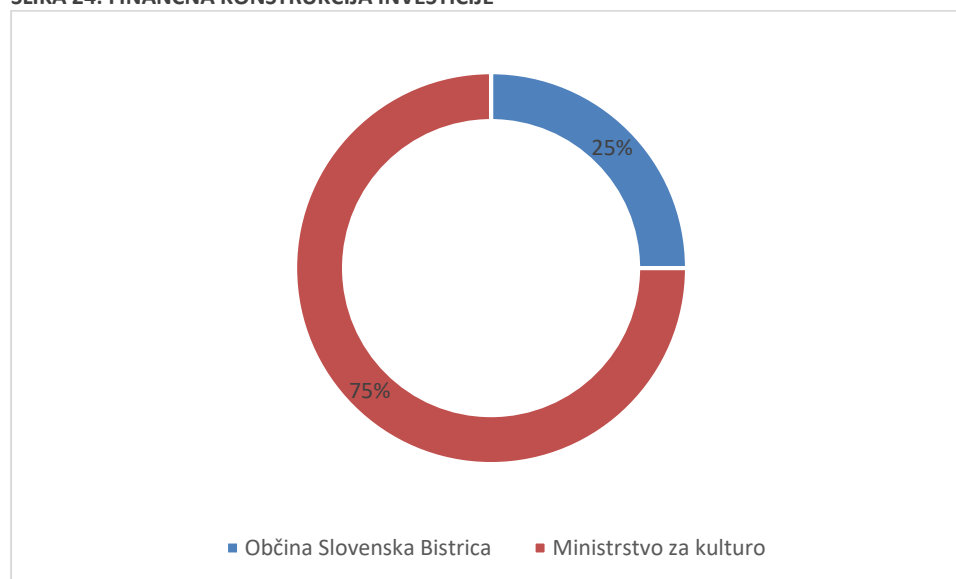
Višina upravičenih stroškov znaša 48.909,62 €, neupravičenih stroškov nimamo¹. Občina Slovenska Bistrica bo za izvedbo investicije zagotovila 12.227,40 € v letu 2024, kar predstavlja 25% celotne vrednosti upravičenih stroškov. Predvidena višina sofinanciranja stroškov investicije s strani Ministrstva za kulturo znaša 36.682,22 € v letu 2024.

TABELA 13: VIRI FINANCIRANJA INVESTICIJE, TEKOČE CENE

		2024	
	Znesek brez DDV	DDV	Skupaj
Ministrstvo za kulturo	30.067,39	6.614,83	36.682,22
Občina Slovenska Bistrica	10.022,46	2.204,94	12.227,40
Skupaj	40.089,85	8.819,77	48.909,62

¹ Ker prijavitelj nima pravice do odbitka DDV, se znesek DDV šteje med upravičene stroške

SLIKA 24: FINANČNA KONSTRUKCIJA INVESTICIJE

8.7 Pričakovana stopnja izrabe zmogljivosti oziroma ekonomska upravičenost projekta

Občina Slovenska Bistrica, ki že leta aktivno obnavlja dvorec pretežno z lastnimi sredstvi, bo poskušala ohraniti in v prihodnosti prezentirati tudi na novo odkrite stenske poslikave. Ugotovljeno je bilo, da so poslikave pod spodaj ležečimi plastmi ometa zelo ogrožene. Čas, zanemarjenost v preteklih letih ter gradbeni posegi so povzročili, da so na nekaterih področjih stenske poslikave tako ogrožene, da jih lahko izgubimo že ob manjših tresljajih. Da bi se izognila izgubi dragocene kulturne dediščine, želi Občina Slovenska Bistrica v prihodnjih letih pred nadaljnjimi obnovitvenimi deli dvorca najprej preventivno konservirati in restavrirati (zelo ogrožene predele stenskih poslikav), posebej bi se osredotočili na stenske poslikave v dveh prostorih 2. nadstropja.

Ohranjanje kulturne dediščine prinaša številne pozitivne učinke v okolju. Pomeni nenadomestljiv prispevek h kakovosti življenja in trajnostnemu razvoju ter gradi in krepi človekovo pripadnost in družbene vezi. Družbene koristi investicije, ki se kažejo v večanju dodane vrednosti spomenika kulturne dediščine, zagotavljanju razvojnih priložnosti in možnosti za trajnostni razvoj ter krepitvi kulturne klime v okolju, potrjujejo ekonomsko upravičenost investicije v izbrani varianti.

9 NADALJNJA PRIPRAVA DOKUMENTACIJE S ČASOVNIM NAČRTOM

Glede na vrednost investicije, ki ne dosega 500.000 €, v skladu z določili Uredbe o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Ur.l. RS, št. 60/06, 54/10 in 27/16) priprava druge investicijske dokumentacije ni potrebna.

Gradbeno dovoljenje za izvedbo investicije ni potrebno.

Po izbiri najugodnejšega izvajalca bo investitor ugotavljal potrebo po spremembi (prilagoditvi) tega dokumenta.

Z Dokumentom identifikacije investicijskega projekta se ugotavlja, da je investicija v izbrani varianti, smiselna in nujno potrebna.